

Virsraksts: Ēkas statusa noteikšana; būvniecības kārtības vispārsaistošais raksturs; dzīvokļa statusa noteikšana telpām

Tēze: Likums „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju” jāinterpretē tādējādi, ka tas pieļauj situāciju, ka ēkā vienlaikus var būt gan dzīvojamā, gan nedzīvojamā daļa, proti, var būt jaukta tipa izmantošanas ēka. Šādā ēkā esošie dzīvokļi ir privatizējami atbilstoši likumam „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju”.

Tēze: Būvniecības likumā noteiktā būvniecības kārtība ir saistoša gan privātpersonām, gan publisko tiesību subjektiem. No būvniecības tiesiskuma kontroles viedokļa nav atšķirības, vai būvniecība tiek veikta privātpersonai, valsts uzņēmumam (kapitālsabiedrībai) vai valstij vai pašvaldībai piederošā īpašumā.

Tēze: Būvniecības likuma 17.pants noteic, ka būvi, tās daļu vai telpu grupu izmanto tikai atbilstoši projektētajām funkcijām un vienīgi pēc tās pieņemšanas ekspluatācijā. Tādējādi ēkas izmantošana dzīvošanai ir pieļaujama tad, ja ēka (telpa) ar šādu funkciju ir pieņemta ekspluatācijā.

Tēze: Pat ja dzīvokļi nav ierakstīti zemesgrāmatā kā dzīvojamās telpas, tie par tādām ir atzīstami pēc tām būtiskajām pazīmēm, kas ir svarīgas, lai nošķirtu privatizācijai pakļautas un privatizācijai nepakļautas telpas. Mazsvarīgi šķēršļi nevar būt iemesls dzīvokļu paturēšanai pašvaldības īpašumā, jo īpaši, ja šo šķēršļu novēršana ir pašas pašvaldības ziņā.

**Latvijas Republikas Augstākās tiesas
Senāta Administratīvo lietu departamenta
2010.gada 20.decembra
SPRIEDUMS
Lieta Nr. A42502406
SKA – 772/2010**

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments šādā sastāvā:

senatore R.Vīduša
senatore D.Mita
senators J.Neimanis

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz A.E. pieteikumu par Talsu pilsētas domes 2006.gada 14.augusta lēmuma (sēdes protokols Nr.17) atcelšanu un jauna administratīvā akta izdošanu, sakarā ar A.E. un Talsu novada pašvaldības kasācijas sūdzībām par Administratīvās apgabaltiesas 2010.gada 27.maija spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Pieteicēja A.E. 2006.gada 11.jūlijā vērsās Talsu pilsētas domē ar iesniegumu, lūdzot uzsākt privatizāciju dzīvojamai mājai Talsos, [adrese], kā arī ļaut viņai privatizēt šajā mājā esošo dzīvokli Nr.[..].

[2] Talsu pilsētas dome ar 2006.gada 14.augusta lēmumu (sēdes protokols Nr.17) atteicās nodot privatizācijai strīdus ēku, jo tai noteikts nedzīvojamās ēkas statuss un tā nav nodota ekspluatācijā kā dzīvojamā ēka, turklāt nedzīvojamās telpas ir rezervētas pašvaldības funkciju veikšanai.

[3] Pieteicēja 2006.gada 14.septembrī iesniedza pieteikumu Administratīvajā rajona tiesā, lūdzot atcelt Talsu pilsētas domes 2006.gada 14.augusta lēmumu un uzlikt pašvaldībai pienākumu privatizēt viņai strīdus dzīvokli. Pieteikumā norādīts, ka pieteicēja kopš 1996.gada irē vienu no četrpadsmit ēkā esošajiem dzīvokļiem, bet divus dzīvokļus aizņēma Talsu pilsētas jaunatnes lietu koordinators un Talsu jauniešu klubs. Ēkas atzīšana par nedzīvojamo māju ir pretrunā likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju” jēgai un mērķim. Savukārt pašvaldības vēlme paturēt savā īpašumā daļu no dzīvojamās mājas nav pamats atteikumam privatizēt izīrētos dzīvokļus.

[4] Administratīvā rajona tiesa ar 2008.gada 11.jūlija spriedumu pieteicējas pieteikumu noraidīja. Izskatot lietu sakarā pieteicējas apelācijas sūdzību, Administratīvā apgabaltiesa ar 2009.gada 22.janvāra spriedumu noraidīja pieteikumu. Izskatījis pieteicējas kasācijas sūdzību, Senāts ar 2009.gada 16.oktobra spriedumu atcēla apgabaltiesas spriedumu un nosūtīja lietu apgabaltiesai jaunai izskatīšanai.

[5] Administratīvā apgabaltiesa ar 2010.gada 27.maija spriedumu pieteikumu apmierināja daļā. Tiesa uzlika pienākumu atbildētājai nodot pieteicējai privatizācijai viņas īrēto dzīvokli, kā arī atlīdzināt pieteicējai morālo kaitējumu un mantiskos zaudējumus, bet atstāja bez izskatīšanas pieteikumu daļā par mantisko zaudējumu atlīdzināšanu par privatizācijas sertifikātu iegādi. Tiesa spriedumu pamatoja ar tālāk norādītajiem argumentiem.

[5.1] Ēka, kurā izīrēto dzīvokli pieteicēja vēlas privatizēt, ir nodota ekspluatācijā 1919.gadā. Līdz brīdim, kad ēka tika nodota Talsu pilsētas pašvaldībai, tā atbilstoši namīpašuma kartītei bija dzīvojamā ēka, kurā Talsu telefoncentrāles darbiniekiem bija piešķirti 13 dzīvokļi, tostarp arī pieteicējas ģimenei. Talsu pilsētas dome, pārņemot ēku no SIA „Lattelekom” (šobrīd – SIA „Lattelecom”), noteica ēkai nedzīvojamās ēkas statusu, vienlaikus noslēdzot īres līgumus ar piecu dzīvokļu īrniekiem, arī ar pieteicēju par dzīvokli Nr.[..]. Ar domes 2001.gada 27.novembra lēmumu tika arī noteikts, ka nedzīvojamās telpas ir rezervētas pašvaldības funkciju veikšanai. Saskaņā ar 2008.gadā veiktās kadastrālās uzmērīšanas lietu ēkā joprojām ir pieci dzīvokļi. Tiem ir atsevišķas ieejas, nodalītas komunikācijas, tos arī turpmāk paredzēts izīrēt kā dzīvokļus līdz īres līgumu beigām, pieteicējai līgums ir noslēgts uz nenoteiktu laiku.

[5.2] Talsu pilsētas domes 2001.gada 27.novembra lēmums, ar kuru ēkai tika noteikts nedzīvojamās ēkas statuss, neatbilst likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju” 74.panta astotajā daļā, kas paredz iespēju neprivatizēt nedzīvojamās ēkas, ietvertajai nedzīvojamās ēkas izpratnei. Ēka atbilstoši pašas domes noslēgtajiem īres līgumiem ir dzīvojamā ēka, arī atlikusī ēkas daļa netiek izmantota nedz kā skola, nedz stacija vai tamlīdzīga rakstura funkciju izpildei.

Tāpat pašvaldībai ir uzliekams pienākums nodot ēku privatizācijai atbilstoši likumam „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju”.

[5.3] Atbildētājas prettiesiskā rīcība, 2001.gadā nosakot ēkai nedzīvojamās ēkas statusu un kopš 2002.gada liedzot tiesības privatizēt dzīvokli, ir ilgstoši un būtiski aizskārusi pieteicējas tiesības. Prasījums par morālā kaitējuma atlīdzinājumu ir apmierināms, bet tikai daļā, jo pieteicēja tikai 2006.gadā uzsākusi pārsūdzību.

[5.4] Pamatots ir prasījums par mantiskā kaitējuma atlīdzinājumu, ciktāl tas attiecas uz pieteicējas nepamatotajiem īres maksas izdevumiem no 2006.gada septembra, kad pieteicēja pārsūdzēja atbildētājas lēmumu, līdz sprieduma sastādīšanai. Pieteicēja ir prasījusi atlīdzināt zaudējumus, kas radušies sakarā ar privatizācijas sertifikātu iegādes nepieciešamību, taču šo zaudējumu apmērs vēl nav nosakāms, jo nav zināms privatizācijai nepieciešamo sertifikātu daudzums. Tā kā nav iestājušies šo mantisko zaudējumu atlīdzināšanas apstākļi, pieteikums šajā daļā atstājams bez izskatīšanas sakarā ar to, ka nav ievērota lietas iepriekšējās ārpustiesas izskatīšanas kārtība.

[6] Pieteicēja par Administratīvās apgabaltiesas spriedumu ir iesniegusi kasācijas sūdzību, lūdzot spriedumu atcelt daļā par morālā kaitējuma atlīdzināšanu un nodot lietu jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesai. Kasācijas sūdzībā pieteicēja pamatojusi, ka morālā kaitējuma atlīdzinājums Ls 100 apmērā nav uzskatāms par Administratīvā procesa likuma 92.pantā ietverto „atbilstīgo atlīdzinājumu”. Apgabaltiesas konstatējums, ka atbildētājas lēmumi, kopš 2002.gada liedzot pieteicējas tiesības privatizēt dzīvokli, ir uzskatāmi par ilgstošu un būtisku pieteicējas tiesību aizskārumu, nav adekvāts tiesas noteiktajam morālā kaitējuma atlīdzinājuma apmēram. Apstākļi, ka pieteicēja uzreiz neizmantoja savas tiesības vērsties tiesā, nevar būt pamats atlīdzinājuma apmēra samazināšanai. Pieteicējai bija pamats respektēt tiesiskuma principu un tiesiskās paļāvības principu. Atkārtota lūgumu iesniegšana domē par dzīvokļa privatizāciju atbilda pieteicējas izglītībai un iespējām.

[7] Par Administratīvās apgabaltiesas spriedumu kasācijas sūdzību iesniegusi arī Talsu novada pašvaldība, kas pārsūdz spriedumu pilnībā un lūdz lietu nosūtīt jaunai izskatīšanai apgabaltiesai. Kasācijas sūdzībā norādīts tālāk minētais.

[7.1] Tiesa sprieduma rezolutīvajā daļā norādījusi likumā vairāk neparedzētu subjektu – Talsu pilsētas pašvaldību.

[7.2] Pieteicējas dzīvoklī ir konstatētas patvaļīgas būvniecības pazīmes. Tas atbilstoši likuma „Par nekustamā īpašuma ierakstīšanu zemesgrāmatā” 19.pantam ir šķērslis ēkas ierakstīšanai zemesgrāmatā.

[7.3] Arī pašvaldība nevar strīdus ēku ierakstīt zemesgrāmatā uz sava vārda, jo ēkā ir konstatētas patvaļīgas būvniecības pazīmes. Ēka zemesgrāmatā vēl arvien ir reģistrēta kā SIA „Lattelekom” īpašums.

[7.4] Apgabaltiesa nav vērtējusi, kādas sekas rada pieteicējas pieļautais Būvniecības likuma 13. un 17.panta pārkāpums. Uzdotot nodot privatizācijai objektu ar patvaļīgas būvniecības pazīmēm, apgabaltiesa ir pārkāpusi savas kompetences robežas un radījusi situāciju, ka spriedums lietā nav izpildāms.

[7.5] Saskaņā ar likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju” 74.panta pirmo un astoto daļu privatizācijai var nodot tikai ekspluatācijā nodotas dzīvojamās mājas. SIA „Lattelekom” pamatkapitālā ieguldītā strīdus ēka Ministru kabineta rīkojumā tika norādīta kā ražošanas ēka.

[8] Ņemot vērā, ka pieteicēja kasācijas sūdzībā piekritusi lietas izskatīšanai kasācijas instancē rakstveida procesā, Senāts atbilstoši Administratīvā procesa likuma 114.panta pirmajai daļai izspriež lietu bez tiesas sēdes.

Motīvu daļa

I

[9] Senāts jau iepriekšējā spriedumā šajā lietā ir norādījis, kā izšķirams jautājums par to, vai pieteicējas dzīvokli ir pieļaujams privatizēt atbilstoši likumam „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju”. Kā norādīja Senāts, tas ir atkarīgs vispirms no tā, vai dzīvoklis atrodas dzīvojamā vai nedzīvojamā ēkā. Turklāt, ņemot vērā Satversmes tiesas 2002.gada 11.novembra sprieduma lietā Nr.2002-10-04 secinājumu daļas 6.punktu, likums „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju” jāinterpretē tādējādi, ka tas pieļauj situāciju, ka ēkā vienlaikus var būt gan dzīvojamā, gan nedzīvojamā daļa, proti, var būt jaukta tipa izmantošanas ēka. Šādā ēkā esošie dzīvokļi ir privatizējami atbilstoši likumam „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju”.

[10] Apgabaltiesa ir vērtējusi faktiskos apstākļus, kas liecina par iespēju nodalīt ēkas dzīvojamo un nedzīvojamo daļu. Kasācijas sūdzībā ir atkārtoti norādīts uz to, ka ēka kopumā ir bijusi nedzīvojamā ēka. Senāts uzskata, ka jautājums par dzīvojamās daļas nodalīšanu privatizācijas nolūkā ir izšķirts atbilstoši Satversmes tiesas un Senāta iepriekš veiktajai tiesību normu interpretācijai. Atbildētājas kasācijas sūdzība nesatur citu pamatojumu sprieduma tiesiskuma apšaubīšanai šajā daļā.

II

[11] Atbildētāja kasācijas sūdzībā norāda uz to, ka patvaļīgas būvniecības dēļ, kas veikta arī pieteicējas īrētajā dzīvoklī, šobrīd nav iespējams nedz ēku ierakstīt zemesgrāmatā kā pašvaldības īpašumu, nedz nodot to privatizācijai.

Atbildētājas arguments, ka patvaļīga būvniecība var būt šķērslis īpašuma tiesību nostiprināšanai un privatizācijai, tālāk norādīto apsvērumu dēļ ir pamatots.

[12] Būvniecības likumā noteiktā būvniecības kārtība ir saistoša gan privātpersonām, gan publisko tiesību subjektiem. No būvniecības tiesiskuma kontroles viedokļa nav atšķirības, vai būvniecība tiek veikta privātpersonai, valsts uzņēmumam (kapitālsabiedrībai) vai pašai valstij vai pašvaldībai piederošā īpašumā.

Atbilstoši Būvniecības likuma 13.panta pirmajai daļai pasūtītājam vai būvētājam pirms būvdarbu uzsākšanas jāsaņem būvatļauja Ministru kabineta 1997.gada 1.aprīļa noteikumu Nr.112 „Vispārīgie būvnoteikumi” (turpmāk – Vispārīgie būvnoteikumi) paredzētajā kārtībā. 13.panta piektā daļa paredz, ka būvdarbu uzsākšana vai veikšana bez būvatļaujas kvalificējama kā patvaļīga būvniecība un atbildība par to ir paredzēta normatīvajos aktos. Vispārīgie būvnoteikumi paredz tikai atsevišķus gadījumus, kad neliela apjoma maznozīmīgi būvdarbi var tikt veikti bez būvatļaujas – piemēram, vienkāršota renovācija un vienkāršota rekonstrukcija (Vispārīgo būvnoteikumu 37. – 37.²punkts).

[13] Likumdevējs ir noteicis, ka gan būves faktiskā izmantošana, gan tās atrašanās civiltiesiskajā apgrozībā ir pieļaujama tikai tad, ja būvniecība ir bijusi tiesiska.

Būvniecības likuma 17.pants noteic, ka būvi, tās daļu vai telpu grupu izmanto tikai atbilstoši projektētajām funkcijām un vienīgi pēc tās pieņemšanas ekspluatācijā. Tādējādi ēkas izmantošana dzīvošanai ir pieļaujama tad, ja ēka (telpa) ar šādu funkciju ir pieņemta ekspluatācijā.

Likuma „Par nekustamā īpašuma ierakstīšanu zemesgrāmatā” 19.pantā savukārt noteikts, ka zemesgrāmatā nav ierakstāmas ēkas (būves), kuru kadastrālās uzmērīšanas lietā ir uzrādītas patvaļīgas būvniecības pazīmes.

[14] Kā konstatējusi apgabaltiesa, jau pirms ēkas nodošanas pašvaldībai tās iepriekšējais īpašnieks bija izīrējis tajā esošos dzīvokļus. Lietā esošais īres līgums ietver noteikumu, ka dzīvoklis tiek piešķirts kapitāli remontējamā ēkā, ka īrnieks aņņemas turpināt dzīvokļa un koplietošanas telpu remontu līdz ēkas nodošanai ekspluatācijā. Kā norādīts lietā esošajā Talsu novada domes 2010.gada 25.marta lēmumā Nr.244 (*lietas 162.lapa*), ēkai ir saskaņota projekta dokumentācija, taču darbiem ēkas pārbūvei par dzīvojamo māju būvatļauja netika izsniegta; Talsu pilsētas pašvaldības 2006.gada pamata budžetā līdzekļi būvniecības pabeigšanai un nodošanai ekspluatācijā nav paredzēti.

Minētie apstākļi ir pamats secināt, ka ēkā esošo dzīvokļu īrniekiem sākotnēji izīrētājs bija noteicis pienākumu pašiem veikt dzīvokļu kapitālo remontu, acīmredzot atbilstoši projektam, kas tika saskaņots. Arī pašvaldība ir turpinājusi īres attiecības, taču jautājums par telpu kapitālā remonta (vai, iespējams, pārbūves) pabeigšanu nav ticis atrisināts.

Rezumējot, pašvaldības valdījumā ir nonākusi ēka, kurā, lai arī bez būvatļaujas, tomēr pēc izīrētāja norādījumiem, kuri savukārt doti, paredzot būvprojekta īstenošanu, īrnieki veikuši būvdarbus.

[15] Senāta ieskatā, pašvaldībai šādā situācijā vienīgajai ir gan tiesības (kā ēkas valdītājai), gan arī pienākums rīkoties, lai tiesiski noregulētu situāciju gan ar būvniecību, gan ar privatizāciju. Pirmkārt, nav pieļaujams, ka tiek ekspluatēta būve, kurā veikti būvdarbi bez būvatļaujas. Īrnieki kā personas, kas nav ēkas īpašnieki, nevar patstāvīgi risināt būvniecības tiesiskuma novērtējumu un tādējādi novērst patvaļīgas būvniecības sekas. Otrkārt, nevar neņemt vērā to, ka vēl arvien ir spēkā īres līgumi un privātpersonas, kā var secināt, ir veikušas ieguldījumus būvdarbos atbilstoši īres līgumiem. Respektīvi, ar līdzšinējiem lēmumiem un darbībām gan SIA „Lattelekom”, gan pašvaldība ir principiāli izšķīruši, ka strīdus telpas būs dzīvokļi, un kopš 2001.gada tieši no pašvaldības bija atkarīgs, vai dzīvokļi šādu statusu iegūs arī juridiski un tiks novērsti šķēršļi to ekspluatācijai un pakļaušanai privatizācijai, kā privatizācijai ir pakļautas telpas jebkurā pašvaldības dzīvojamā mājā.

Līdz ar to apgabaltiesas spriedums, kurā atzīts, ka pieteicējas īrētās telpas ir pakļaujamas privatizācijai, ir pamatots. Pat ja dzīvokļi nav kā tādi ierakstīti zemesgrāmatā, tie par tādiem ir atzīstami pēc tām būtiskajām pazīmēm, kas ir svarīgas, lai nošķirtu privatizācijai pakļautas un privatizācijai nepakļautas telpas. Mazsvarīgi šķēršļi nevar būt iemesls dzīvokļu paturēšanai pašvaldības īpašumā, jo īpaši, ja šo šķēršļu novēršana ir pašas pašvaldības ziņā.

[16] Ņemot vērā minēto, pašvaldības iebildumi liecina tikai par to, ka sprieduma izpilde var notikt pēc šķēršļu novēršanas, nevis par to, ka privatizācija vispār būtu neiespējama. Senāts secina, ka apgabaltiesas spriedumā nav noteikts konkrēts termiņš, kādā pašvaldībai ir pienākums nodot dzīvokli privatizācijai. Līdz ar to nav izslēgta pašvaldības iespēja noregulēt dzīvoklī notikušās būvniecības tiesiskuma jautājumu. Iespējamie strīdi par sprieduma izpildi var tikt izskatīti tiesā atbilstoši Administratīvā procesa likuma 376.pantam.

[17] Senāts uzskata par nebūtiskiem atbildētājas iebildumus, ka spriedumā nepareizi norādīts pašvaldības nosaukums. Apgabaltiesa tiešām nepareizi norādījusi pašvaldības nosaukumu – Talsu pilsētas pašvaldību, lai gan šobrīd pastāv Talsu novads. Senāta ieskatā, tas tomēr nevar radīt neskaidrības par to, pret kuru pašvaldību ir vērsti spriedums, nav šaubu, ka tas ir vērsti pret to procesa dalībnieku, kurš šajā lietā bija atbildētājs, lai arī administratīvi teritoriālās reformas gaitā notikušas pārmaiņas teritoriālajā iedalījumā. Talsu novada pašvaldība lietā ir pierādījusi, ka ir Talsu pilsētas pašvaldības procesuālo tiesību pārņēmēja.

III

[18] Pieteicēja pārsūdzējusi apgabaltiesas spriedumu daļā pa morālā kaitējuma atlīdzinājumu, nepiekrītot tiesas noteiktajam atlīdzinājuma apmēram. Atbildētāja pārsūdzējusi spriedumu pilnībā, tātad arī daļā par mantisko zaudējumu un morālā kaitējuma atlīdzinājumu.

[19] Senāts no lietas materiāliem konstatē, ka pieteikumā pieteicēja nebija ietvērusi prasījumu par atlīdzinājumu. Pēc lietas ierosināšanas pieteicēja iesniedza pieteikuma papildinājumu, kurā lūdza piedzīt no atbildētājas Ls 9100 kā morālā un mantiskā kaitējuma atlīdzību. 2008.gada 25.februārī Administratīvās rajona tiesas tiesnesis atteicies pieņemt pieteikuma papildinājumus, jo pieteicēja nav ievērojusi lietas iepriekšējās ārpustiesas izskatīšanas kārtību. Šo lēmumu pieteicēja nav pārsūdzējusi.

Senāts, iztulkojot procesuālās normas, jau agrāk ir norādījis, ka tie lēmumi, kurus ir iespējams pārsūdzēt atsevišķi blakus tiesāšanās kārtībā, stājas spēkā, ja tos nepārsūdz ar blakus sūdzību, vai arī augstāka instance, izskatot sūdzību, atstāj tos spēkā: „Visos gadījumos, kur [Civilprocesa nolikums] paredz lēmuma pārsūdzēšanas iespēju, tur lēmums ir jāpārsūdz, lai lēmums neradītu attiecīgai ieinteresētai personai nevēlamas sekas un neprejudicētu lietas tālāko juridisko stāvokli šai personai nelabvēlīgā veidā.” (*sk.: Senāta Civilā kasācijas departamenta 1935.gada 15.jūnija spriedums lietā par AS „Kalkum”*)

nekustamo īpašumu. Latvijas Senāta spriedumi (1918 – 1940). Faksmilizd. Rīga: Latvijas Republikas Augstākā tiesa, Senatora Augusta Lēbera fonds, 1997.–1998.; sk. arī Senāta 2007.gada 11.jūnija sprieduma lietā Nr.SKA-117/2007 8.2.punktu).

Šādas tiesiskās sekas iestājas arī administratīvajā tiesas procesā, ja persona nepārsūdz tiesas (tiesneša) lēmumu, kas ir pārsūdzams atsevišķi no apelācijas vai kasācijas sūdzības.

Tā kā ir stājies spēkā Administratīvās rajona tiesas tiesneša lēmums par atteikšanos pieņemt pieteikuma papildinājumu, šīs lietas ietvaros nav pieļaujama prasījuma izskatīšana par mantisko zaudējumu un kaitējuma atlīdzinājumu. Tā kā gan Administratīvā rajona tiesa, gan, sekojot rajona tiesas spriedumam, arī apgabaltiesa ir pārsniegusi prasījuma robežas (Administratīvā procesa likuma 249.pants un 302.panta otrā daļa), kļūda ir labojama, atceļot attiecīgo Administratīvās apgabaltiesas sprieduma daļu. Lieta turklāt nav nosūtāma jaunai izskatīšanai pirmās vai apelācijas instances tiesai, jo nepastāv prasījums, kas būtu izspriežams. Līdz ar to attiecībā uz prasījumu par kaitējuma atlīdzinājumu noregulējums noteikts Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2008.gada 25.februāra lēmumā par atteikšanos pieņemt pieteikuma papildinājumus.

Pieteicējai nezūd tiesības vērsties pašvaldībā ar iesniegumu par atlīdzinājumu. Administratīvā procesa likuma 93.panta trešā daļa paredz: ja atlīdzinājums nav prasīts vienlaicīgi ar administratīvā akta pārsūdzēšanu (kā tas ir noticis šajā lietā, ņemot vērā, ka tiesnesis atteicās pieņemt pieteikumu ar šo prasījumu), iesniegumu par atlīdzinājumu var iesniegt iestādei, kas nodarījusi zaudējumus vai kaitējumu. Atlīdzinājumu iestādei var prasīt, ja ir pabeigta attiecīgās administratīvās lietas izskatīšana pēc būtības (ir stājies spēkā tiesas spriedums).

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 348.panta 3.punktu un 351.pantu, Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments

n o s p r i e d a

Atcelt Administratīvās apgabaltiesas 2010.gada 27.maija spriedumu daļā, ar kuru Talsu pilsētas (šobrīd – novada) pašvaldībai uzlikts pienākums atlīdzināt pieteicējai *A.E.* morālo kaitējumu un materiālos zaudējumus, un daļā, ar kuru atstāts bez izskatīšanas *A.E.* pieteikums daļā par materiālo zaudējumu atlīdzināšanu saistībā ar privatizācijas sertifikātu iegādi dzīvokļa privatizācijai.

Pārējā daļā spriedumu atstāt negrozītu.

Spriedums nav pārsūdzams.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja senatore
Senatore
Senators

R.Vīduša
D.Mīta
J.Neimanis